

KAD RAGUS NULAUZUS
LENKŲ

PONAMS

LIETUVA

"LITHUANIA" DAILY

THE FIRST LITHUANIAN NEWSPAPER IN CENTRAL AND
WESTERN STATES. ESTABLISHED 1893.

NESIGAILEK PINIGŲ

PASKOLOS

BONAMS

SENIAUSIAS LIETUVIŲ LAIKRASTIS VIDURINĖSE-VAKARINĖSE
VALSTIJOSE. INSTEIGTAS 1893

Published and distributed under Permit 582 authorized by the act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. By order of the President. A. S. BURLESON, Postmaster General.

METAI: (Sąv. XXVI), Dėnu, III, No. 89

CHICAGO, ILL., SEREDA, BALANDIS-APRIL 14 d., 1920 m.

KOPIJA—COPY 2c.

ŠIANDIEN IR RYTOJ -- RINKIMAI I STEIGIAMAJI LIETUVOS SEIMĄ.

390 "raudonųjų" paliepta deportuoti.

Wilson rengiasi užbaigti streiką.

390 "RAUDONUJŲ" PALIEPTA DEPORTUOTI.

Washington, bal. 13 d. — Darbo skyrius paliepė deportuoti 390 iš 3,000 žmonių areštuotų teismingumo skyriaus užpuolimuose ant komunistų ir komunistinių darbo partijų keli mėnesiai tam atgal.

Skyriaus išleista šiandien peržvalga sako, kad paskutinės 1,323 bylos tapo perkrautos, kurių 933 priskyta atmetimui.

Nuo gruodžio 29 d. iki bal. 6 d. viso išleista 5,711 variantų pirmiejiems svertinėjimams, ir 3,000 jų tapo pateikti. Skyriaus paskelbime sakoma, kad prie šitų skaitlinių nepriklauso tie, kurie paliktą išmėginimui, ar tie, kurių bylos paliktos tolesniam nagrinėjimui.

WILSON RENGIA SI STREIKĄ UŽBAIGTI.

Washington, bal. 13 d. — Prezidentas Wilson šiandien išleido kabinetui pakvietimą ateiti į susirinkimą rytoj apkalbėjimui apskritos padėties.

Baltnamio viršininkai nesako, kad šitą pakvietimą išsąaukė neingaliotasis gelžkelių streikas, bet yra manoma, kad susirinkime bus daugiausiai kalbama apie streiką.

Tai bus pirmutinis kabineto susirinkimas prezidento šaukiamas po jo sugrįžimui iš vakariinės kelionės peritą rugsėjo mėnesį "labai sergančių žmogumi". Po jo susirinkimui jis matėsi tik su keliais savo kabineto nariais.

Darbo Komitetas.

Prez. Wilson šiandien paskyrė gelžkelių darbo komitetą, kurin šieina:

Atstovaujantis visuomenei: George W. Hanger, iš Washingtono, D.C., Henry Hunt, iš Cincinnati; R. M. Barton, iš Tennessee.

Atstovaujantis gelžkeliams: Horace Baker, J. H. Elliot ir William L. Park, iš Chicagos.

Atstovaujantis darbininkams: Albert Phillips, A. O. Wharton ir James J. Forrester.

Komitetas bus ingaliotas tuojau susirinkti Washingtono ir imtis išklaušinėjimo dabar streikuojančių gelžkelių.

Komitetas turės pastovią sėdėbą Chicagoje ir jo nariai pašvęs visą savo laiką paskirtam darbu. Jie gaus metinės algos po \$10,000 kiekvienas.

CHOLERA VYRAUJA KRYME.

Sevastopolis, bal. 12 d. — Feodosijoje, Sevastopolio ir kituose miestuose Kryme pasirodė cholera ir kruvinoji, prie kurių dar

Vilensky sako, kad rusai negali atmokėti Suv. Valstijoms už jos daiktus pinigais, bet jie gali atmokėti nedaryta medžiaga. Pas juos esą kailių vertė daugelio milijonų dolarių. St. Louiso turgaus kainomis, 500,000 tonų kanapių, 60,000 tonų odų ir neapskaitoma daugybė medvilnės, mineralų ir javy, kurie yra reikalingi kitoms šalims.

Japonai Permainysią Nuomone.

Kalbėdamas apie Japonijos pasielgimus čia paskutiniu laiku, Vilensky pasakė:

"Japonijos išlipinti lapeliai gatvių kerpėse Vladivostoke, kur pasakoma, kad japonai pasiliks čia, nėra taikomi į Maskvos valdžią ir todėl Maskva nereikalauja atsakinti į juos. Japonijos paskelbimas savo pakietinimui yra daugiau taikomas į taktinius kaip į Rusiją. Kuomet Japonija pamatys, kad Rusija perka daiktų už milijonus dolarių kitose šalyse, tai ji gal apsisuktis, kad jai naudingiau yra turėti Rusijos draugingumas, kaip laikyti kareivius čia."

PRIGAVO GUATEMALOS MAISTININKUS.

Washington, bal. 13 d. — Čia apturtos privatinės telegramos sako kad prezidentas Cabrera panaudojo Guatemalos miestą spąstai maistiniams. Jis sako, tyčia leides savo priešams suėiti sostinė, kad paskui be mašų priverstus juos pasiduoti.

Stiprios valdžios pajėgos buvo pastatytos priemiestyje La Palma, kur yra prezidentas, ir kitose vietose, iš kurių galima apsumti miestą iš visų pusių.

Kuomet sukilėliai suėjo miestą, prezidentas pranešęs jiems, kad sostinė bus apgulta toliai, kol maistininkai prašys dovanojimo. Jis ketina atkirsti vandens nuvedimą, sustabdyti maisto siuntimą ir leis tik moterims ir vaikams pereiti apgudimo liniją.

Daug Nekariaujančių Užmušta.

Guatemala City, bal. 12 d. — Daug nekariaujančių tapo užmušta Guatemalos mieste, kurį nuo ketvergo vakaro apšaudė prezidento Cabreros kareiviai.

MAJORAS LAIMEJO 34 IŠ 35 Miesto WARDŲ.

Chicago, Ill., bal. 14 d. — Majoras William Hale Thompson didele didžiuliu respublikonų partijos balsų vakar gavo kontrolę ant tos partijos apskrities Centro komiteto. Deneeno-Bruno dago šalininkai tapo sumušti.

BONDSŲ LEIDIMAS ABEJOTINAS.

Chicago, Ill., bal. 14 d. Vakare pirmieji pranešimai rodė, kad keturių miesto bondų laidos, siekiančios \$34,000,000 tapo pripažintos didele didžiuliu balsų. Vėliau gi pranešimai iš 300 Chicago 2,190 prekinčių rodė, kad trys iš keturių miesto bondų laidų gal bus sumuštos. Naujų žiburių sumanymas, išnešantis \$15,000,000 gavo pritariančių 700 balsų daugiau kaip atmetančių jį. O tiltų, parkų ir konvencijai svetainės sumanymai sutiko pasipriešinančias didžiulias nuo 300 iki 4,000.

VĖL CIVILIAIS ŽMONĖMIS...

Majoras P. Zadeikis praneša iš New Yorko nuo balandžio 7 d. sekančiai:

"Pakelti į karininkų laipsnių, pp. Lazdynas, Milius ir Bielskis, Lietuvos Karinės Valdžios tuose laipsniuose nėra patvirtinti ir lieka civiliais žmonėmis. Gi leitenantas P. Purvis — jo rangoje liko patvirtintas."

Taigi, Brooklyn-New Yorko "politikierių" "dirbtų" "kapitonai" (net "pulkininkai") gavo "formaliską" "atstavyką" — tik galia, kad jie netaikomi į Lietuvos nesmagumų pridare...

RUHRO KRIZIS PAVOJINGAS PASAULIO LYGOS GYVASČIAI.

Washington, bal. 11 d. — Ši čia yra menama, kad jei ministrų birmininkai San Remoje šią savaitę nesuras išsimo Ruhro klonio padėčiai, tai tautų lyga turės sugrįžti ir del šito vien prezidentas Wilsonas visais būdais stengsis sutaisyti nesuipratimus tarpe tautininkų.

Valstybės skyrius šiandien laukia pilno pranešimo apie padėtį Ruhro klonyje nuo Amerikos karininkų, kurie yra ten ant vietos.

Jei bus parparodyta, kad vokiečių pajėgos Ruhro klonijai nedaro karinio pavojaus Francijai, tai prezidentas gal paaukos tą parparodymą parodymui Francijai, kad ji bereikalo tuo susirupino.

TALKININKAI APLEIS BATUMĄ.

Konstantinopolis, bal. 13 d. — Anglų karlaivis plaukia Batumą, kad pagelbėtų išvaziuoti iš jo tautininkų žmonėms. Yra laukiama, kad žibalinis uostas pas juodasiąsias juras netrukus pateks į bolševikų rankas.

LENKŲ "ULTIMATUMO" RUSAI NĖPRIIMA.

Varšava, bal. 13 d. — Lenkams atsisakius toliaus diskutuoti apie Borisovą ant Bereznos upės kranto, Minsko gub. kaip vietą proponuojamai taikos konferencijai lenkų su rusais, rusų sovietinė valdžia pasiuntė bevielę telegramą, kurioje ji sako, kad į paskutinę lenkų notą ji žūri kaip į ultimatumą ir kad Rusija mato išėjimą tik kreipiantis į Franciją Angliją ir Ameriką.

LOWDEN GAVO 80,000 DIDŽIUMĄ.

Chicago, Ill., bal. 14 d. Gov. Frank O. Lowden, respublikonų kandidatas į prezidentus, nors suruštęs gen. Leonardo Woodo Cooko apskritį 30,000 balsų, bet laimėjo Illinojaus valstijoje apie 80,000 didžiuliu.

Senatorius Hiram W. Johnson gavo balsų vienoj Chicagoj apie 43,000.

TAIKOMASIS KOMITETAS ŠAUKIA SUSIRINKIMĄ STREIKO KLAUSIME.

Buffalo, bal. 13 d. — Atrykus čia šiandien rytmetįj federalio taikomojo komiteto nariui, Frank T. Hawley ir paskelbus rytdienos gelžkelių susirinkimą miesto auditorijoje, kilo paskalas, kad gelžkeliai žada duoti pasiūlinimus, kurie gali nuvesti prie susitaikymo gelžkelių kompanijų su darbininkais.

ITALIJA GAUNA AUSTRIJOS RINKAS.

Rymas, bal. 13 d. — Austrijos kanclerio Rennero atsilankymas Ryme yra svarbus tuom, kad jis parodo italų palankumą prie atnaujinimo taikos ir italų nenorą tęsti toliaus karės laiko neprietelimumą.

Praktikos dalykai, kurie buvo apšnekami, yra šitie: Bendras veikimas Triesto uoste, kuris yra Austrijai patogausiu išėjimu juron; prekybinis susitaikymas, pagal kurį Italija parupins šilkus ir pādarytus daiktus už Austrijos nedarytą medžiagą, o italai sutinka duoti savivaldybės vokiečių Tiroluje. Planas bus pradėtas pildyti tuojau, kaip jo smulkmenos bus išdirbtos.

FRANCIJA TURI APLEISTI VOKIETIJĄ, SAKO SARRAIL.

Žymus Francuzų Kariuomenės Vadas Prasergstis Savo Šalį nuo Anglijos.

Paryžius, bal. 13 d. — Vienintelis dalykas, kuris pasiliko Francuzų padaryti tai kuogreiciausiai atsaukti kareivius iš Pareinijos ir padaryti sutartį su Vokietija, pagal kurią Francuzijai būtų leista okupuoti Ruhro apskritys, ka tokiu būdu Francija tikrai galėtų gauti anglis, kurios yra tokios būtinos jos gyvenimui.

Tokis žingsnis yra reikalingas, kad ištruktis iš Anglijos nagų, kuri savo paprasta gudria diplomatija nori priversti Francuziją jai bulves iš ugnies imti.

Anglija nori šigerinti Volatitiją, kad paėmus vokiečių vaizbą: tuo tarpu ji siundo Francuziją kvėrtis Berlin valdžiai ir visą vokiečių šalį, kad padarius sunkesniu atnaujinimą vaizbos ir gerų santikių tarp Vokietijos ir Francijos.

Anglija nori stiprios Vokietijos kariuomenės, kuri atsvertų Francuzijos kariuomenę, kadangi Francuzija kaip stipri kariuomenė pajėga, yra pavojinga Anglijos europinio šeiminkavimo svajonei.

Anglijos imperializmas aiškiai matomas premjero Lloyd George pastangose įsiviešpatauti Artimeose Rytuose.

Dabartinė politika suteiks Anglijai Gibraltarą, Konstantinopolį, Malta Suez kanalą ir kitas svarbias vietas, — kurių daugiau negu užtenka pilnam valdymui. Tarpžemio ir pagelbėjimui Anglijos imperijai atkirsti Afrika ir Azija nuo Europos.

Sultonas rengiasi ginkluotis.

Visuotinas streikas Airijoje.

SULTONAS ŠAUKIA GINKLUOTIS.

Mehmed VI. Mobilizuoja Kariuomenę Karei prieš Tautininkus.

Konstantinopolis, bal. 13 d. — Sultonas Mehmed VI. suranė pavartoti visą savo politinę ir tikybinių galybę prieš tautininkų judėjimą Mažojų Azijoje. Tie, kurie tēmija dalykus, sako, kad ateinančios dvi savaitės nuspręst, ar jis gali surinkti kokią pajėgą prieš Mustafą Kemal Pašą, tautinio judėjimo vadą, kuris yra tikruoju valdytoju didžiulioje Turkijos kraštų gulinciu nuo Dardanelių į rytus.

Mobilizavimas sultono šalininkų prasidėjo Marmoros jūros salose ir Juodųjų jūrų pakraščiais. Buvasis čerkesų plėšikas Anzevour Paša suorganizavo kelis tukstančius tautininkų priešininkų Bighoje ir Panormoje. Jie yra svarbiausiu sultono rėmėjais.

Atstovų butas tapo paleistas sultono prisaku.

VISUOTINAS STREIKAS AIRIJOJE.

Dvidešimts Tukstančių Žmonių Ties Kalėjimu Dubline Reikalauja Paliuosavimo Kalinių; Kubilinės Atstatytos į Žmones.

Dublin, Airija, bal. 13 d. — Visuotinas streikas Airijoje, paskelbtas protestan prieš pasielgimą su politiniais kaliniais, kurie badu streikuoja Mount Joy kalėjime šičia, inėjo galen šiandien su trūkšmu pas kalėjimo varus.

Ties Kalėjimu per dieną prisirinko apie 20,000 žmonių, kurie neapsijė be šurmuliavimo. Valdžios paskaitė reikalingu padidinti apsigynimo priemones ir apie kalėjimą pastatė tris kubilines ir kelis šauvuotus karus su didele policine ir karine pajėga.

Reikalauja Paliuosavimo Kalinių.

Buvo paskelbta, kad streikas, kuris išpradį buvo manyta laikyti vieną dieną, bus laikomas iki kaliniai nebus paliuosuoti.

Visos dirbtuvės, viešos užiegos ir valdybos Dubline yra uždaryta, o viešnamių tarnautojai apšleido savo vietas. Nevaikščioja nei gatvėkariai, nei gelžkeliai, išskiriant Didįjį šiaurinį Airijos gelžkeli. Puchestowno lenkynės atidėta iki rytojaus.

Streiko nėra Belfaste ir šiaurinėj Airijos dalyj. Bet Dubline ir visur Airijos pietuose ir vakaruose viskas sustabdyta.

Visi Badaujantieji Silpni.

Didelė minia pas kalėjimą šiandien po pietų meldėsi už badaujančius. Lordui majorui buvo oficialiai pranešta kalėjime, kad visi kaliniai labai silpni ir kad

bėgiu dvylikos valandų viskas gali atsistoti.

Žmonės laukia paskelbimo mirčių tarpe badaujančių per paskutines dvidešimts keturias valandas.

LENKAI SUMUŠE BOLŠEVIKUS.

Varšava, bal. 13 d. — Lenkai apturtėjo žymią pergalę ant bolševikų Podolij je, pietrytiniame fronte, kaip praneša šiandien vyriausis štabas. Po kelių dienų kovos bolševikų divizija buvo priversta bėgti, palikdama 4 kanuoles, daugiau kaip dvidešimts kulkasvaidžių, su daugybe grobio.

STREIKAS SUSTABDĖ KANSASO KASYKLAS.

Pittsburg, Kan., bal. 13 d. — Streikas protestan prieš pramoninio teismo įstatymą kuone visai suparalyziavo Kansaso angliakasybos pramonę. Kasyklų savininkų sėdyboje buvo paskelbta, kad tik kelturi kariniai šemtuvai dirba. Giliuosios kasyklos nedirba nei viena.

Pranešimas parodo, kad dirba nedaugiau kaip 200 angliakasybių iš daugiau kaip 12,000 apskritųje.

Kiek matyti, niekas nesaukė streiko ir darbininkai patys neatėjo į darbą.

PINIGŲ KURSAS.

Užsienio pinigai apstimis po \$25,000 ar daugiau tarp bankų (kai) paduoda Merchants Loan & Trust kompanija.

bal. 13 bal. 12

Anglijos svaras	\$ 3.95 1/2	\$ 3.94
Francijos (už \$1) fr.	10.02	10.92
Italijos (už \$1) fr.	22.75	26.50
Belgijos (už \$1) fr.	15.00	46.50
Olandijos 100 florinų	37 1/4	37 1/4
Danijos 100 kronų	18.85	18.80
Svedijos 100 kronų	22.25	22.10
Norvegijos 100 kronų	20.22	22.10
Vokietijos 100 markių	1.95	2.00
Austrijos 100 kronų	.55	.55
Suomijos 100 markių	5.25	5.25
Lenkijos 100 markių	0.70	0.72
Lietuvos 100 auksinių	1.95	2.00
Kanados \$100	—	\$900 \$912.50

LIETUVIAMS MINĖTI NOS DIENOS.

Bal. 15 d., 997 m. lietuviai nužudė pirmąjį krikščionybės skelbėją Vaitiekų.

Bal. 16 d., 1831 m. Vilniuje lietuviai sukilo prieš rusus.

Bal. 19 d., 1315 m. Gediminas užėmė Lietuvos kunigaikštėsio sostą.

Bal. 22 d., 1228 m. mozarai, pasitelkę kryžiuočius, pradėjo karą su Lietuva.

ORAS

CHICAGOJE IR APIELINKEJE

Šiandien gražu; temperatūra pamažu kyla; vidutiniai vėjai. Saulėtekis, 5:12 val. ryto; Saulėlėdis, 6:28 val. vak.

Sveikame Kune--Sveikas Protas.

PRIZIUREKIME MUSŲ DANTIS.

Sveikatos Departamentas Suvienytoje Valstijoje sąryšyje su tyrimėjimais mokyklose atrado, kad 49.3 procentų turi sugedusius dantis, 21.1 nuoš. pametę turi du, ar daugiau, ir tik 16.9 nuoš. naudojami dantistų patarimais.

Virš 14 procentų niekad nemazgoja dantų su šepetėliu, 58.2 nuoš. vartoja retkarčiais, tik 27.4 nuoš. vartoja kasdien.

Sugedę dantis mažina našumą. Nesvarūs, skylėti, kreivi dantis yra priežastis ligų kaip širdies reumatizmo ir kitokių kraunių neisgydomų ligų. Vaikai yra nekalti už jų dantis. Bet tėvai, kurie ignoruoja ir neteikia savo vaikams reikalingų žinių, kurios sulaiko fizišką tarpimą ir didelę įtaką ant busiančių piliečių.

Cia gali daug pagelbėti moky-

tojai ragindami prie svarumo, bet atsižvelgiant į tai, kiek vaikams laiko praleidžia su mokytojais, tad didžiausia atsakomybė priklauso tėvams; čia jau tik sutartynai vaikams, tėvams ir mokytojams galima sulaukti pagaiduojamų vaisių, ir tuom pat laiku išpildysime savo pareigas link mūsų vaikų.

Iš 330,179 mokinių kvostų New Yorko mieste 194,207 arba 58.8 nuoš. kentėjo nuo sugedusių dantų. Sugedę dantis, stato dideliu pavojun sveikatą ir sulaiko pirminį angą mūsų mokyklų.

Netikęs gromulavimas, kuris yra pirmtakumas, džiūvos ir kitų ligų tankiai kaltė yra nesveikų dantų—burnos.

Sveikatos Departamentas pataria karštai, kad geras šepetėlis dantims valyti būtų įskaitomas dovanose kožnam Lietuvos vaikelniui, kaip kasdieninis įrankis, palaikymui sveikatos.

Jeigu siūomi "Sveikatos Departamento" patarimu naudosis, tai mūsų šalyje bus panaikinta daug ligų ir išvengta bereikalingų išlaidų. Tuomi pat laiku auklėsime sveikus vyrus ir moteris, nes tik sveikame kune yra sveika dvasia ir tautos gerovė.

ŠIRDIS IR SVEIKATA.

Žmogus, kuris turi silpną širdį negali atlikti sunkaus kūniško darbo, bet su tinkamu tvarkiniu valgio, gimnastikos, ir t. t. širdis užlaikys jį iki senatvei.

Jeigu turi širdies silpnumą reikia panaikinti stiprius gėrymus ir tabaką; mažai gert arbatos ir kavos; reikia valgyt vidutiniškai, niekuomet nevalgyt naktimis; gaut daug šviežio oro; gimnastikuoti šviežiam ore, bet saugotis nusivarginimo.

Vaikščiujimas ir karnelių laipiojimas labai gerai dėl sveikatos, bet nesveika jeigu po vaikščiavimo krutinę skauda arba stoka kvapo.

Vesk gerą, čystą gyvenimą. Panaikink visokius sujudimus.

Jeigu stoka kvapo, arba kenti vandens ligą (dropsy), arba jauči galvos besisukimą, neatbutinai reikalinga atsargios medicališkos priežiūros.

Žmogus, kuris turi silpną širdį nors sykį į metus turi eit pas gydytoją dėl egzaminu.

Nereguliariškas širdies veikimas, daugelį kartų, neturi ten kio didesės svarbos, bet ir kada pavojinga todėl medicališkai tūmijimas svarbus.

NUOVARGIS IR SVEIKATA.

Nuovargis ženklina, jog kūno pajėgos įtemptos ir jeigu ypata vistiek sunkiai dirbs, rezultatas bus kenksmingas sveikatai.

Gal nebus galima patėmyti blėdumai, bet visvien nuovargis pasirodys ar formoje silpnos širdies ar silpnų nervų vėliaus.

Nuovargis pacina nuo suvartojimo organizmų pajėgų ar energijos, ir susidėvėjimo organų, kurie persidirba, taip kad medžiagą ir energiją sunaudoti.

Buvo rasta, jog pavojingi atsitikimai greičiausia atsitinka, kuomet darbininkai persidirba, ir žmogus negali atlikti gero darbo, kuomet mirgves. Nuovargis žemina priešinėmą ligoms.

Patarimai Suv. Valstijų Public Health Service.

Kožną dieną vaikščiok vieną mylę, nereikės gydytojo.

Mėgink pėkščias į darbą nueiti, tapsi jaunesnis ir sveikesnis.

Kaip tik pradeda skaudėt, sauk gydytoją. Pasėkmės atidėliojimo gali buti mirtis.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

M. SLEZEVIČIAUS SU KUN. VAIKŠNORA BYLA.

Vasario 28 d. š. m. Alytaus taikos teisėjas nagrinėjo bylą kun. Vaikšnora, kaltinamą 531 str. B. K., t. y. šmeižime. Kun. Vaikšnora sausio 7 d. su-

sirinkime pasakė, kad esą M. Slezevičius, budamas Ministeriu Pirmininku, leides valdžios pinigais "Lietuvos Uk-ką".

Tiesme kun. Vaikšnora nepripažino esąs kaltas ir teisinio, tuo, kad jis buvęs perspėtas, kad platinge melagingas žinias, atsi-prašė. M. Slezevičiaus nurodytieji liudininkai patvirtino, kad kun. Vaikšnora ne tik neatsiprašė, bet dar labiau apšmėžė M. Slezevičių, sakydamas, kad M. Slezevičius "išvažiavęs į Šveicariją, nusipirko ten vasarnamį ir ramiai sau ten gyvenęs".

Kun. Vaikšnora prašė bylą atidėti ir pašaukti jojo liudytojus, kurie neva girdėję, kaip jis "atsiprašęs".

Teisėjui pasiūlius taikintis, Slezevičius pranešė, jis tinkąs dovanoti kun. Vaikšnora bausmę, jei kun. Vaikšnora viešai per "Laisvę" pripažins pasakęs neteisybę ir atsiprašys. M. Slezevičius prieš bylos atidėjimą neprieštaravo.

Byla atidėta.

"Suvienytoji Lietuva Nr. 1" išėjo vas. 29 d. Tai garsiojo Jurgio Aukštuoliaičio laikraštis. Išleistas dviem kalbom: lietuvių ir lenkų. Jame giedama senoji lenkų endekų giesmė. Tarp kitko jame yra kun. A. Viskanto rašinys "Lietuva tikybinio žvilgsniu". Toliau atsišaukimas į "Didžiosios Nepriklausomos Lietuvos atstatymo partiją", kurios centro komitetas esąs Vilniuje, šv. Jurgio g. Nr. 14 (Hotel Polski). Be to, "Suvienytoji Lietuva" labai pyksta ant "Darbo", kad tasai iškėlęs aikštėn Aukštuoliaičio darbus. Pats J. Aukštuoliaičis rašo, taikydamas "Darbą", šitaip: "Mat, jie nusi-statę prieš J. Aukštuolį, visų šmuglerių, vagių ir tėvynės pavidikų didžiausį priešą". Ir pagaliau grąsino "Darbui" sakydamas: "Jei nenorite įkliuti į panašią situaciją ateityj, patariu kalbėt ir rašyt rimčiau". Redakcija pasigiria, kaune turinti "korespondentą", kuris "gerus ryšius su užsienių ministerija turi".

Teko mums girdėti, kad J. Aukštuoliaičis žut but noris tapti Lietuvos ministeriu pirmininku. Todel šiais reikalais važinėjęs į Varšavą, o paskui ir į Vokietiją, kur buvo apsisostojęs Karaliaučiuje ir kitur.

"Darbas".

DAR ŠIS TAS APIE RIAUŠES.

Kaip matyti iš įvairių surastų lapelių, atsišaukima, riaušės paruošė beveik išimtinai ne lietuviškos politikos partijos. Iš lietuvių prie riaušių buvo prisidėję tik anarchistinės (bolševistinės) pakraipos žmonės. Daugiausia riaušėms sukelti buvo pasidarbavę rusai ir vokiečiai, kurie tyčia iš anksto buvo atvykę Lietuvon ir atsiumę jiems pasidavusių agitatorių bei agentų.

Yra susekta, kad tą pačią dieną, kaip riaušės buvo numalšintos, daug vokiečių, kurie ligi tam laikui slapstėsi Karne, išėmė didelius pinigus iš kai kurių Kauno bankų, skubiai išbėgo Vokietijon, dargi palikdami savo daiktus pas pažįstamus. Daugelis tų vokiečių buvo pusiau kariskatos rubnose ir, rodo, nei vienas jų kitaip nemokėjo, kaip tik vokiškai.

Kiti suimtų civilių agitatorių kitaip nemoka kalbėti, kaip tik rusiškai.

Kai kurie lenkai tik lenkiškai kalbantieji irgi uoliai agitavo prieš valdžią, lygiai taip, kaip ir rugpjūčio mėn., kada buvo rengiamas lenkų sukilimas.

Artillerijos pulke paimta tisa riaušiniųjų kancelerija. Viskas, taigi ir posėdžių protokolai, rašyta vien rusų kalba.

Riaušinėliai jau spėjo savo žiaurumą parodyti. Šaudė į tankiai apgyventas miesto dalis; artiller. pulke visus kareivius vertė kalbėti vien rusų kalba; kareivini (irgi artill. pulke), kuris riaušiniųjų komitete pasisakė nemo-

kas rusiškai kalbėti, smarkiai rėžė šautuvo buože į galvą, ginklas ir jiega vertė kareivius dėtis prie sukilimo ir t. t.

Idomu ir tai, kad kaikiurie svarbesnių kurstytojų, pamatę, kad jų reikalas pralaimėtas, suskubo pabėgti, visą bėdą tuo būdu nuversdami ant žmonių, kuriems nėra kur bėgti.

Besiartinantis Steigiamasai Seimas buvo priežastimi dėl ko riaušės taip staiga buvo parengtos.

Nyriausi veikėjai buvo rusų bolševikai, rodos, susitarę su vokiečių spartakais. Bet jei jiems, komiteta, nurodant, kad juk čia padėkim, butų pasisekęs sukili-

mas, tai jie savo tvarkos ilgiau kė: "ja budu govorit tolko po kelių dienų nebutų išlaikę, nes i-tas kelias dienas i Kauną butų atėję lenkų legionai, kurie tuomet, žinoma, butų numalšinę ne tik riaušinėlius, bet ir visus lietuivius.

Pastebėtina, kad daugelis lenkų, sukilimui prasidėjus, rinkosi bureliais, kaž ką tarėsi, juokėsi. Čia paduodame kai kurių art-pulko riaušiniųjų pavardes:

1) Vizgirdas, bajoras nuo Nemakščių, išrinktas pulko vado padejėju. Kada buvo kreiptasi į komiteta, nurodant, kad juk čia padėkim, butų pasisekęs sukili-

ruski" (as kalbėsiu tik rusiškai).

2) Kušneris, komiteto pirminkas.

3) Mikaliunas Petras, pulko vadas.

4) Ivaškevičius, kalbėjo tik rusiškai pirmiau sėdėjo kelis kartus kalėjime už vagystę. Viena jo byla už vagystę dar nepabaigta.

Visi suimti tardomi ir laukia teismo.

Verta pastebėti, kad kareiviai patys savu noru padeda tardymo komisijai.

R.

("Kar. Z.")

GREITA PAGELBA
Silpnybės, paeinančios nuo persidirbimo, pailimo, suariu ir raumenų sustingimo, skausmu stėnos, yra greitai pralinamos, vartojant
PAIN-EXPELLERI
"Draugą Reikalo"
Seimynos, kurios kartą dažinojo jo veikiančią jiega, daugiau be jo neapsieina. Yra tik vienas Pain-Expelleris ir del jusu apeaugojimo, jis yra paženklinas nuo vaizbaženkliai
ANCHOR (IKARAS)
Jeigu ant pokello nėra vaizbaženkliai ikaro, tai jis nėra tikras ir jns tokio neimkite. Visose aptiekose po 35c. ir 70c. Taipgi galima gauti pas išdirbėjus:
F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

Kapitalas ir
Perviršis \$750.000.00.

Banko turtas
virš \$6.000.000.00.

KELIAS IN LIETUVA

PINIGŲ PERSIUNTIMUI JAU ATSIDARĖ.

Siųskite per Didįjį Valstijinį Banką ant Bridgeporto.

Central Manufacturing District

BANK

Pinigus siunčiant į Lietuvą arba kitur reikia visuomet siųsti per atsakančias vietas, tai yra per VALSTIJINIUS BANKUS! Nes Valstijiniai Bankai turi savo skyrius Europoje ir todėl užtikrina jūsų pinigus nuo prauzavimo.

CENTRAL Bankas turi specialų skyrių del pinigų siuntimo į Lietuvą. Šitą skyrių veda JONAS ČAIKAUSKAS Lietuvis, KURIS turi per daug metų patyrimą siuntime pinigų ir yra gerai susipažinęs su užrubežiniais reikalais. Jis stengsis patarnauti Lietuviams kuogeriausiai. Patarimai suteikiami veltui.

PINIGŲ SIUNTIMO IR TAUPINIMO SKYRIAI YRA ATDARI TRIS VAKARUS I SAVAITĘ: PANEDELIAIS, SEREDOMIS IR SUBATOMIS. NUO 6—TOS IKI 8—TOS VALANDOS.

UŽRUBEŽINIS SKYRIUS NEDELIOS RYTMEČIAIS NUO 9 IKI 12 VAL.

CENTRAL MANUFACTURING DISTRICT BANK

A STATE BANK.

1112 WEST 35TH STREET. Netoli Morgan Street. CHICAGO, ILLS.

KAS TURI AUSIS, TEKLAUSO SKAITANČIŲ; KAS TURI AKIS, PATS TE-SKAITO mūsų karžygiškos kariuomenės leidžiamą laikraštį

"Kariškiu Žodis"

"KARIŠKIŲ ŽODIS"

aprašo visus Lietuvos kariuomenės žygius, kovas, smarkių mušius, kad brangiai Tėvynę laisvę iškovoti, kad apginti mūsų brolių turtą, gyvybę nuo lenkų plėšikų piktųjų, nuo vokiečių ir rusų grobionių plėšriųjų.

Taigi kiekvienas Amerikos lietuvis, kuris Lietuvos Tėvynės išsiilgęs, kuris onri žinoti, kaip Lietuvos kariuomenė savo kraujų mūsų žmonių laimingą kelia, kloja, teskaito ir teplatina.

"KARIŠKIŲ ŽODIS"

ryškiai atspindi karštą Lietuvos kariuomenės Tėvynės meilę ir jos pasiryžimą ginti Lietuvą iki paskutinio kraujo lašo ir iškovoti tokią Lietuvos valstybę, kurioje galėtų sugrįžti ir sugrįžę laimę rasti visi po pasaulį išblaškyti vargstantieji tikri Lietuvos sunu.

"KARIŠKIŲ ŽODIS"

skelbia nukautųjų (užmuštųjų), sužeistųjų nelaisvėn patekusiųjų ar be žinios prapuo-liusiųjų bei kovose atsižymėjusiųjų ir apdovanotų kariškių vardus.

"Kariškių Žodis"

"KARIŠKIŲ ŽODIS" eina vieną kartą į savaitę. Kaina metams 2 dolariu, kuriuos galite pasiųsti registruotame laiške.

"KARIŠKIŲ ŽODŽIO" REDAKCIJA
KAUNAS
LITHUANIA.

Adresas:

LIBERTY BONDS CASH
Mes perkame Pergalės Bondsus pilna parąšytąja verte, ir Laisvės Bondsus pilna pinigine verte. Atneškite arba atsiųskite į: Atdara kasdien nuo 9—6 Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis 9—9
J. G. SACKHEIM & CO
1335 MILWAUKEE AVENUE, tarp Paulina ir Wood

PIRMA NEGU PIRKSI, GAUK MUSU KAINAS
ANT DURU, LENTU, REMU IR STOGAMS POPIERIO
Specialiai: Malėva malevojiui stubų iš vidaus, po \$1.50 už galioną
CARR BROS. WRECKING CO.
3003—3009 SO. HALSTED STREET CHICAGO, ILL.

IŠ LIETUVOS GAUTA.

"KARIŠKIŲ" KALENDORIUS

Krašto Apsaugos Ministerijos
Literatūros Dalies Dalies Leidinys.

1920 METAMS

Ką tik gavome iš Lietuvos pluoštą "Kariškių Kalendorių". Be paprastos kalendorinės dalies — švenčių, čia sutalpinta daug žinių apie žygius mūsų, nors jaunos, bet drąsios kariuomenės, kuri savo krauju ir prakaitu atpirko Lietuvos laisvę. Čia skaitytojas ras netik, kaip tverėsi Lietuvos kariuomenė, ko vojo bet taiggi ir visą istoriją Lietuvos valstybės kurimo ir keletą nepaprastai puikių dailioses literatūros vaizdėlių ir jautringų eilių. Taigi norintieji plačiau susipažinti su Lietuvos kariuomenės darbuote ir Lietuvos politika aplamai privalo įsigyti "Kariškių Kalendorių".

Kadangi skaitlius kalendorių aprubežiuotas, tai norintieji pasiskubinkite.

Kaina 50 Centų

Kreipkitės į

"Lietuvos" Administraciją

3253 SO. MORGAN ST.,
CHICAGO, ILL.

PIRK PIRK PIRK
LIETUVOS LAISVES BONA

Jeigu tikrai norite, kad butų

LIETUVA Laisva Nepriklausoma Demokratiška Respublika

Bonai ant 100 dolerių ir daugiau (yra ir mažesni ant 50 dolerių). skolinami ant 15 metų ir duos kiekvienam po 5 nuošimtį į metus.

Pirkite Savo Kolonijos Stotyje

Arba kreipkitės stačiai į Lietuvos Misiją prisiųsdami pinigus:

257 WEST 71st STREET

NEW YORK CITY

